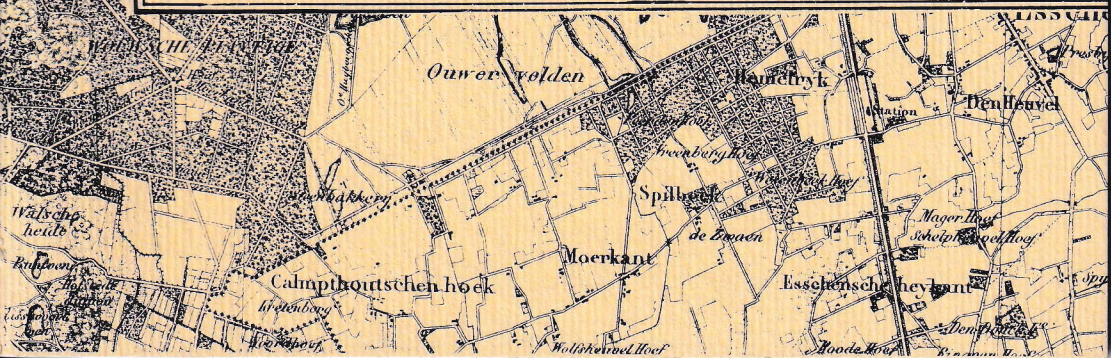

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

4 - '88

HSC '28 EEN FLONKERENDE DIAMANT

I. De oprichting

In het kader van een jubileum is het altijd gepast even terug te blikken in de historie. Vandaar dat hier voor U ligt een artikel waarin U wordt meegenomen op een tocht door de veelbewogen jaren van de Herelse voetbalclub HSC'28. Jammer genoeg ontbrak er heel wat archiefmateriaal. Zo begon het eerste notulenboek in 1935. De eerste zeven jaar zijn daarom 'gereconstrueerd' aan de hand van verhalen van oud-leden. 1)

We schrijven Allerheiligen 1928, direct na de laatste mis. Een aantal Heerlenaren bleef dit keer niet staan te 'buurten' bij de kerk, maar repte zich meteen naar het café van Jan van Zantvliet. Een uurtje later was het zover, de Herelse Sport Club was geboren. De aanzet tot de oprichting van de club was gegeven door de jongens van het patronaat die 's zondags onder leiding van kapelaan Aarts bij elkaar kwamen. De vereniging, die in het parochiehuis bij elkaar kwam, had een godsdienstige doelstelling, maar naast godsdienstondericht werd er ook ontspanning geboden in de vorm van vogelpik, kaarten, biljarten en tafelvoetbal. Bij goed weer trokken de leden er op uit om buiten met bal spelen actief te zijn. Twee 'velden' waren daarbij in gebruik. Op de eerste plaats het kalverweike van Van Oers aan de Hazelaar. Daar liepen drie greppels overheen, waardoor veel verrassingsballen werden geschoten. Een euvel was ook dat de 'vlaaien' nogal eens voor ongecontroleerde bewegingen zorgden. Een extra handicap waren dan nog de doornentuinen van Maarten van Akkeren en aan de kant van de Waterstraat. Eén verkeerd schot en de bal was lek. De wedstrijd moest dan bijna een half uur worden stilgelegd om de bal te repareren, want van reserveballen was in die tijd nog geen sprake. Het was dan vaak goed dat kapelaan Aarts niet in de buurt was, want die was waarschijnlijk meteen godsdienstondericht gaan geven over de misbruik van de naam Gods!

Tweede elftal. Tweede plaats 1931/1932. Staand: A. Pellis, E. Gloss, G. de Kok, J. Elst, L. de Kok, A. van Oers, J. Buijs, F. van Zandvliet. Zittend: L. Heijmans, A. Wouts, J. v. Ginderen. Foto: coll. HSC.

GEHEIM WAPEN.

Als het daarom enigszins mogelijk was weken de spelers uit naar de pèrdewei van Christ Wennekes in het Kerkpadje. Op die wei beschikten de patronaatsspelers over liefst twee geheime wapens: pèrdemoppen en wespen Piet Deelen wist in de heg een wespennest te zitten en als de wedstrijd nadelig verliep voor zijn ploeg, roerde hij flink met een stok door het nest. De woest gemaakte diertjes gingen dan op de bezwete spelers af, die als hazen het veld verlieten. Omdat verder spelen dan onmogelijk was, werd de wedstrijd gestaakt en de uitslag ongeldig verklaard. Hoogtepunten in dit patronaatsvoetbal waren altijd de wedstrijden tussen Herel en de Staotie. In plaats van twee jassen, kwam er dan een 'echt' goal. Wel was men zo sportief dit aan te passen aan de grootte en kwaliteit van de keeper. En dan gingen de partijen ook op zoek naar 'echte' voetballers. Bekende mannen in die tijd waren Ko van Oers die voor KVV uit Kruisland speelde en Kees Elst die bij de Muggen zelfs in de derde klasse NVB uitkwam. Deze twee beschikten ook over echte voetbalschoenen, compleet met doppen en lange veters! De overige spelers moesten genoegen nemen met afgetrapte 'kiesjes'. Toch waren deze ontmoetingen op het veld spannende gebeurtenissen en men was het er in Heerle over eens dat er een club moest komen.

BLINDEDARM.

Toch moest de oprichting van die club nog wachten tot Lauw Elst van de statie een blindedarmontsteking kreeg. Toen hij daarvoor in het ziekenhuis lag, had hij de tijd om te denken over de oprichting van een eigen club. Daarbij speelde ook zijn boosheid op kapelaan Aarts een rol. Die had zonder reden een wedstrijd tegen Kruisland afgelast. Toen de plannen werden voorgelegd aan Jan Buijk en Jan Pel-
lis, de vrienden van Lauw Elst, was het pleit snel beslecht. Op 1 november 1928 zouden de mannen bij elkaar komen om een voetbalclub op te richten. Dat oprichten van de club gebeurde in het repetitielokaaltje van de toneelclub 'Onder Ons' in café Van Zantvliet en toen moest de nieuwbakken vereniging ook meteen een aantal zaken onder ogen

4
zien, want er waren verschillende voorwaarden waaraan voldaan moest worden alvorens men in de Westbrabantse competitie zou mogen spelen.

VOORWAARDEN.

Zo moest er een veld zijn waarop gespeeld kon worden en er moesten doelpalen op staan. Er was een officieel clublokaal nodig, maar die voorwaarde was wel de minst moeilijke. Dan moesten er minstens twee leren ballen maat 5 in het bezit van de vereniging zijn, want een wedstrijd stilleggen om de bal te repareren was zelfs in die tijd al ondenkbaar. Ook aan het bestuur werden voorwaarden gesteld, want van hen werd geëist dat ze enige financiële armslag bezaten. Tenslotte moesten er minimaal 13 spelers zijn. In Wouw waren eerder al pogingen aangewend om een voetbalvereniging in het leven te roepen, maar dat was op een fiasco uitgelopen. Op Hèrel lukte het allemaal wel, al ging het in de beginperiode nog erg moeizaam.

BESTUUR.

Het nieuwe bestuur ging op zoek naar een voorzitter en men meende in de persoon van meester Plevier een geschikt iemand gevonden te hebben. Toen die weigerde werd de onderdirecteur van de melkfabriek, de heer Veenstra, gevraagd. Die hapte toe en werd de eerste voorzitter van HSC. Jan Pellis werd de secretaris-penningmeester en Ko van Oers, de man met voetbalervaring, de materiaal-meester. In dat oprichtingsbestuur zaten ook Jac. Weesenbeeck, Jan Buijk, Kees van Trier en Lauw Elst.

COMPETITIE.

De competitie was op 1 november al van start gegaan, dus kon men zich in alle rust voorbereiden op de competitie 1929/1930. Het bestuur had zich voorgenomen om na die voorbereidingen op te stappen en dan zou door de clubleden een bestuur gekozen moeten worden. Het eerste werk van het bestuur was om op zoek te gaan naar een geschikt veld. Daarvoor had men het oog laten vallen op een wei

HSC'28 Bestuur en leden bij het tienjarig bestaan in 1938. Foto: coll. HSC

van Kees van Heijst in het 'Kokkebaantje' tussen de Run en de Blaaij.

ZAKEN.

Voorzitter Veenstra, Jan Pellis en Ko van Oers trokken daarom naar Kees van Heijst. Ze speelden het daar heel tactisch. Eerst werd Van Heijst het voorzitterschap van de vereniging aangeboden omdat Veenstra in de loop van het jaar zou vertrekken. Daarna kwam de wei ter sprake en voor een huurbedrag van f 50,-- bleek ook die hindernis te nemen. Van Heijst hield het recht van beweiding, maar was wel verplicht om de wei jaarlijks te maaien. Omdat Van Heijst best iets voor voetbal voelde, bedong hij het recht om mee te spelen, maar dan alleen in thuiswedstrijden. En....nooit in korte broek! En toen de commissie huiswaarts toog had men niet alleen een nieuwe voorzitter en een veld, maar bovendien ook nog een lening van 25 gulden op zak om materiaal van aan te schaffen. De andere dag al werden twee leren ballen gekocht voor 13 gulden bij De Mooij in Bergen op Zoom. De resterende 12 gulden waren voldoende om bij Piet Doggen vier goalpalen en twee dwarslatten te bestellen.

TENUE.

Toen HSC zo 'rijk' geworden was, was het aantrekken en vinden van spelers geen probleem meer. Maar iedereen die wist van de manier waarop de vereniging het materiaal had gekregen, werd op het hart gedrukt om nooit te vragen of die 25 gulden al terugbetaald waren. Als Kees van Heijst in latere jaren eens informeerde naar de terugbetaling, kreeg hij steeds een ontwijkend antwoord. Hij heeft dan ook nooit zijn centen terug gezien! Toen het veld helemaal gereed was, werd er volop geoefend en regelmatig waren er vriendschappelijke wedstrijden. Toen bleek ook meteen dat een voetbaltenue om de partijen uit elkaar te houden, een noodzaak was. Daarom werd besloten dat iedereen voorlopig een lilakleurig 'borseloen' aan zou schaffen. Janske Doggen verkocht die voor f 1,50 en omdat ze geleverd werden met een losse boord en losse manchetten, waren ze ook nog

als overhemd te gebruiken. De durvers schaften een zwarte voetbalbroek aan die kleermaker Piet Raats voor een paar kwartjes maakte uit blinkende voering. Tegen de kou en het vallen droegen sommige spelers daaronder een lange, witte onderbroek. Er hoeft niet gezegd te worden dat dat natuurlijk helemaal geen gezicht was!

II. Het eerste reglement

Hoewel HSC in 1928 werd opgericht gaat 't oudste notulenboek slechts tot 1935 terug. Het is grotendeels in 'telegramstijl' geschreven en laat meer raadsels achter dan dat het problemen oplost. Het boek begint met het reglement van HSC, vastgesteld op de algemene ledenvergadering van 12 september 1935. We mogen echter aannemen dat grote delen zijn overgenomen uit het oudste reglement. Gezien een aantal 'Bijzondere voorschriften' willen wij U een deel van de inhoud beslist niet onthouden. 2)

Na een aantal bepalingen met betrekking tot het doel en het lidmaatschap van de vereniging zegt punt 5:

"Een lid kan ontslagen worden om de volgende reden:

- a. Het verrichten van handelingen welke uit godsdienstig of zedelijk oogpunt grootelijks in strijd zijn met de belangen der vereeniging.*
- b. Ergerlijk, of herhaald wangedrag waardoor de goede naam der vereeniging geschaad kan worden. Hieronder wordt ook verstaan het zich onbehoorlijk gedragen op, voor of na den wedstrijd.*

De Geestelijk Adviseur heeft het recht, om ernstige redenen, hem alleen bekend, een lid te ontslaan buiten het Bestuur om."

In dit artikel klinkt de macht door die de geestelijk adviseur (in die tijd met hoofdletters) binnen de vereniging had.

DISCUSSIE.

Als er in een vergadering te lang over een onderwerp werd gesproken had de voorzitter de bevoegdheid om de discussie te sluiten. Als echter 2/3 van de stemgerechtigde leden daarom vroeg moest de discussie heropend worden. De be-

HSC in maart 1939 voor de wedstrijd tegen Hivea. Staand: scheidsrechter, G. van Willigen, A. van Oers, L. de Kok, A. Cameron, L. van Ginderen, H. Augustijn.
Zittend: F. Baeten, G. de Kok, F. Damen, P. Vliet en C. Plevier.

voegdheid van de geestelijk adviseur ging echter veel verder: hij kon de discussie voorgoed sluiten. 3)

Punt 10 van het reglement was geheel aan de geestelijk adviseur gewijd:

"De vereniging wordt bijgestaan door een Geestelijk Adviseur. Hij wordt op alle vergaderingen uitgenodigd en alle besluiten moeten hem worden medegedeeld. De Geestelijk Adviseur draagt generlei financiële verantwoordelijkheid."

De macht van de geestelijk adviseur ging zelfs zover dat hij een ledenvergadering bijeen kon roepen zonder dat daar het bestuur iets aan kon doen.

BOTSING.

Direct na de Tweede Wereldoorlog kwam HSC in 'aanvaring' met de geestelijk adviseur. Op 5 juni 1945 werd de vereniging nieuw leven ingeblazen. Als punt 3 stond op de agenda het veranderen van het gewraakte ontslagartikel. Voortaan diende dit gelezen te worden als:

De Geestelijk adviseur heeft niet het recht een lid te ontslaan buiten het bestuur om. 4)

Op 5 juli komt de kapelaan in een bestuursvergadering. Hij kapittelt het bestuur over zijn beleid in de maand juni. Hij neemt het de bestuursleden kwalijk dat ze op 29 juni tegen zijn wil in, een dansavond hebben gehouden. Ook artikel 7 van het huishoudelijk reglement kan volgens hem niet gewijzigd worden. De secretaris van de vereniging, van Ginderen, maakt alleen aantekening van dit feit en gaat er verder niet nader op in.

TOESPRAAK.

Op 5 juli 1945 wordt er een jaarvergadering gehouden waarop kapelaan Dierickx spreekt. De kapelaan hekelt het bestuur waar het de organisatie van een bal zonder zijn toestemming betreft. Hij geeft verder aan wat een geestelijk adviseur voor een vereniging betekent. De secretaris notuleert:

"Na 'n korte toespraak laat hij 't ditmaal nog aan de leden over of ze 't huidige bestuur wensen te handhaven of

4
't in z'n geheel af te doen treden. Met algemene stemmen wordt het bestuur gehandhaafd." 5)

Wie goed tussen de regels leest beluistert dat als er nog eens zo iets gebeurt de kapelaan persoonlijk het bestuur de laan uit zal sturen! Uit deze notulen wordt meteen ook duidelijk dat dit conflict een oorzaak had. Tijdens de bijeenkomst wordt aan C.Stols gevraagd of hij wel de reden(en) kent waarom hij (door de geestelijk adviseur?) uit de vereniging is gezet. Hij zegt er geen te kennen. De secretaris zegt nog toe dat hij over het gewraakte artikel 7 contact op zal nemen met monseigneur Hopmans, de bisschop van Breda. Daarmee lijkt de zaak te zijn afgerond, want in de verdere notulen wordt geen gewag meer gemaakt van botsingen en ook de geestelijk adviseur heeft het er waarschijnlijk verder bij laten zitten, want tijdens de volgende vergadering doet hij weer normaal zijn zegje.

III. Een 'echt' veld

HSC was nu wel een veld rijk, maar dat veld had meer weg van een hellend vlak, dan van een voetbalterrein. Aan de zijde van de Run liep het schuin af en dat had tot gevolg dat het er niet altijd even prettig spelen was. In 1937 ontstonden er plannen om daar iets aan te doen.

Op 6 september 1937 komt bij secretaris J.van Zantvliet van HSC een schrijven binnen van de Nederlandsche Heide-maatschappij. Deze heeft op verzoek van de voetbalvereniging HSC en de gymnastiekvereniging WIK een begroting gemaakt voor het egaliseren van een perceel grond van ongeveer 1 ha. Dat terrein werd op dat moment als bouwland gebruikt. 6)

Volgens de Heidemij moest het terrein gespit en geëgaliseerd worden. "Bij het egaliseren wordt de bovengrond aan de oppervlakte gehouden", schreef directeur Van Lonkhuyzen. Als afsluiting moest het terrein worden bemest en ingezaaid. In de begroting was voor deze laatste twee bewerkingen geen post opgenomen omdat de eigenaar had laten weten dit voor zijn rekening te nemen. Voor het vervoer van de grond zou de gemeente planken en kruiwagens beschikbaar stellen. De begroting op zich is, als men de cijfers bekijkt, al iets aparts. Het spitten en egaliseren kostte aan arbeidsloon f 600,-- voor 1 ha. 7)

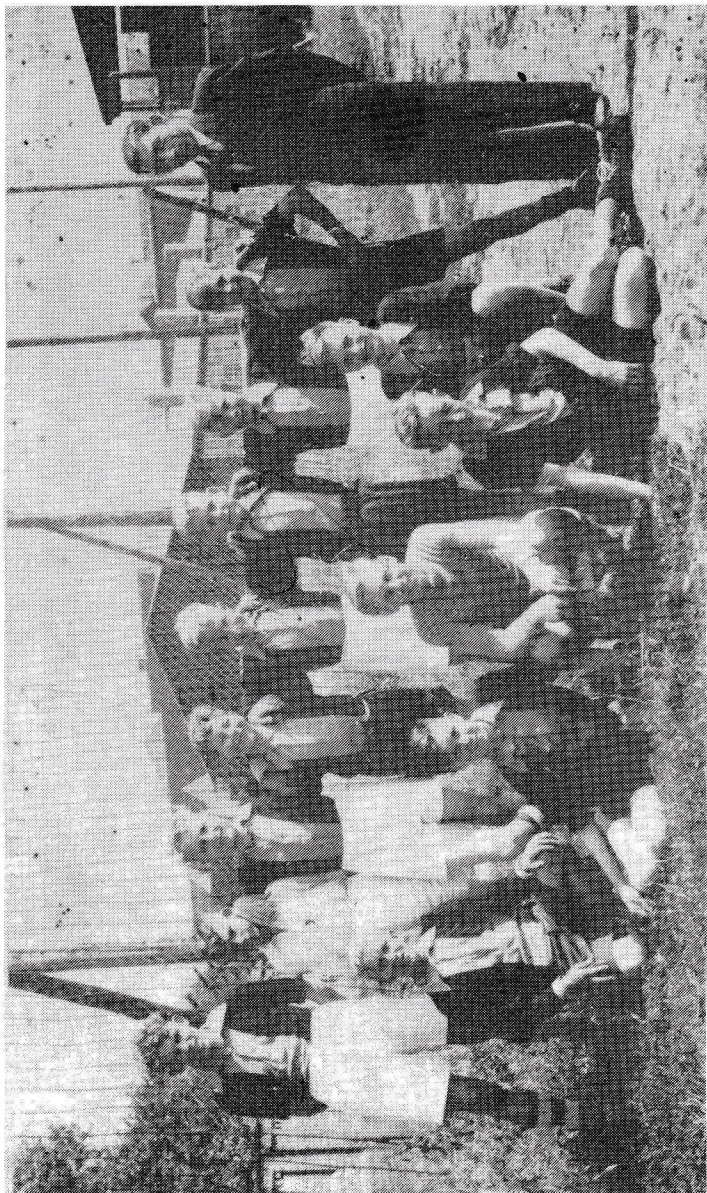
De afwerking van het terrein zou f 200,-- kosten. Voor onwerkbare dagen, kindertoeslag en invaliditeits- en ziektekostenverzekering werd 150 gulden opgenomen. Met nog wat kleine posten was het totale werk geraamd op 1170 gulden!

SUBSIDIE.

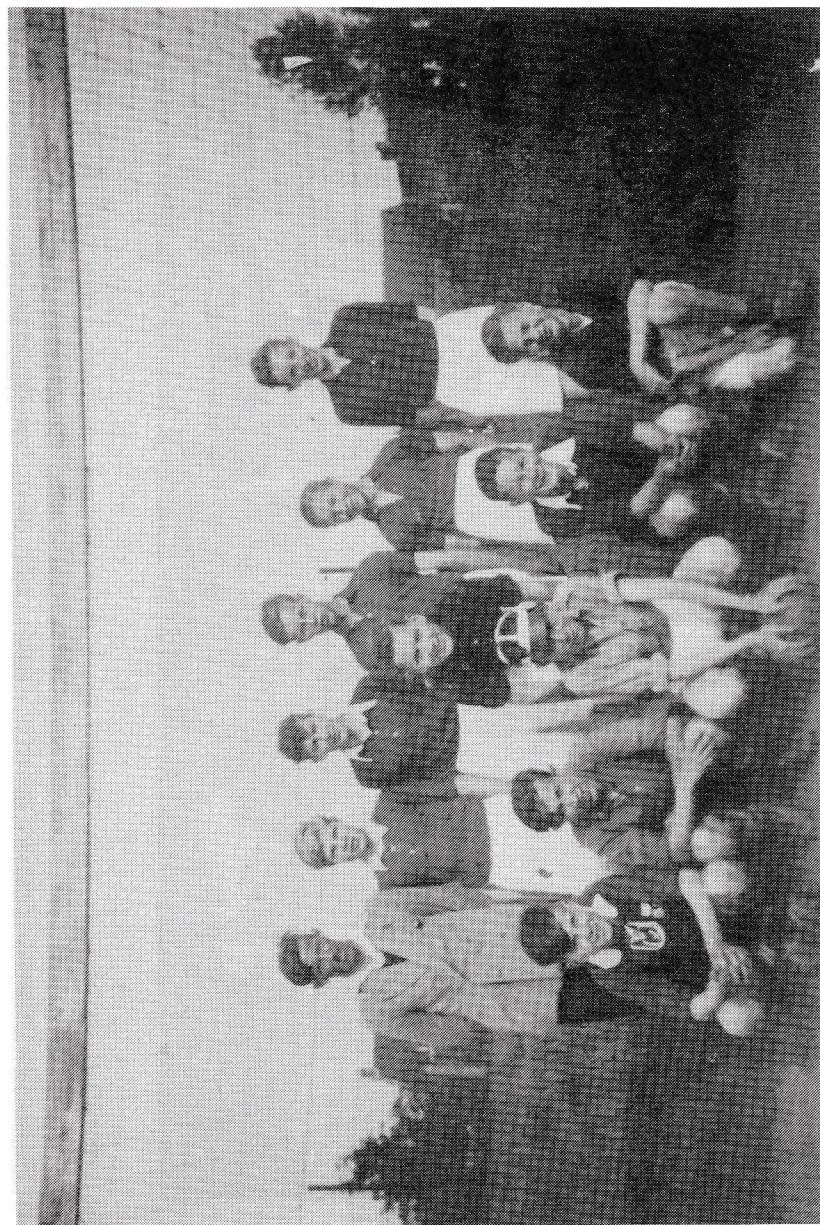
Ondanks het voor deze tijd geringe bedrag kon het verenigingsleven van Heerle dit geld niet 'ophoesten'. Kapelaan Cornelis Josephus Simon van der Riet richtte op 10 september 1937 een verzoek aan de minister van Sociale Zaken in Den Haag om in aanmerking te komen voor 100 procent subsidie op de uitvoering van dit projekt. Een deputatie van het departement komt naar Heerle en bekijkt samen met kapelaan van der Riet de mogelijkheden. Als voorwaarde voor subsidie wordt aangetekend dat het werk door jeugdige werklozen moet worden uitgevoerd. Daardoor ziet de begroting er ook een stuk gunstiger uit. Na aftrek van de bijdrage van het ministerie zou er nog 175 of 200 gulden eigen bijdrage overblijven. In een brief van 4 november 1937 vraagt kapelaan van der Riet de gemeente Wouw om het restant van de kosten bijeen te brengen. Hij doet tevens het aanbod om 50 gulden 'uit de zak te kloppen' van verschillende begunstigers, zodat het aandeel van de gemeente nog minder wordt.

OVEREENKOMST.

Van der Riet ging voortvarend te werk, want op 8 november sloot hij een voorlopige overeenkomst met Cornelius van Heijst met betrekking tot de te egaliseren grond. Daarin werd onder meer bepaald dat er binnen 10 jaar na het gereed komen van de werkzaamheden niets veranderd mocht worden aan die overeenkomst. Het terrein zou desnoods voor 25 jaar in gebruik kunnen blijven waren de kapelaan en Kees van Heijst mondeling overeen gekomen. Op 12 november 1937 kwam het voorstel, zonder dat zich daar commissies en instanties over gebogen hadden, in de raad. In het raadsvoorstel valt te lezen dat het arbeidsloon f 600,-- bedraagt voor het totale project en dat de kosten van een voorwerker en die van toezicht en administratie f 150,-- bedragen.

Het juniorenelftal van HSC uit 1949. Staand: Frans Heijnen, Louis Buermans, Henk Gerritsen, Theo de Groot, wannes de Groot, Jac. v. Bergen, Piet Pellis, Jan Gabriëls, Kees Hellemans. Zittend: Kees Gommeren, Jan de Kok, Ko Stols, Leo Doggen en Toon v. Oorschot. Foto: coll. mevr. van Oorschot

Juniorenteam HSC uit 1952. Staand: M. v.d. Heijden, A. Vroegrijk, J. Wouts, N. Bastiaanse, J. v. Hassel en
 F. Deelen. Zittend: L. de Kok, W. Heijnen, L. Buermans, T. de Groot en J. v. Oorschot. (Foto: coll. HSC)

Op het eindbedrag van 750 gulden gaf het rijk 83,6% subsidie, zodat voor de gemeente 123 gulden overbleef. Daar kwamen dan nog de kosten van sociale lasten van 75 gulden boven op, zodat voor 198 gulden een nieuw sportveld kon worden aangelegd! De raad ging met dit voorstel accoord mits 't bestuur van de Herelse vereniging de beloofde 50 gulden bij zou dragen.

SOCIALE ZAKEN.

Dat het werk in Heerle leefde blijkt uit een brief die de gemeente op 2 december naar 't ministerie stuurt, waarin om de subsidie wordt gevraagd. De gemeente maakt melding dat zich inmiddels 20 jeugdige werklozen hebben aangemeld! 12 van 14 tot en met 17 jaar.

5 van 18 tot en met 21 jaar.

3 van 22 tot en met 24 jaar.

Op het ministerie ging het allemaal niet zo vlug, want de gemeente moest tot 24 februari 1938 wachten voor er antwoord kwam. Het ministerie laat daarin weten dat men accoord gaat met de werkzaamheden en dat de uitvoering wordt opgenomen voor 300 manweken. Toch werden er een aantal voorwaarden aan het project verbonden. Op de eerste plaats mochten er uit één gezin niet meer dan twee jonge mannen bij de werkverschaffing worden geplaatst. Mochten zich te veel jongeren aanmelden, dan moet er een rouleerstelsel komen. Tenslotte maakt het ministerie de gemeente er op attent dat er gezorgd moet worden dat de werkzaamheden in 1938 worden afgerond. De werkzaamheden werden wel uitgevoerd, maar als we de verhalen van de oud-voetballers moeten geloven, werd alleen de bovenlaag van de ene kant van het veld naar de andere kant gereden. Aan de kant van De Blaaij kwam de gele grond practisch boven. Het gevolg was dat aan de zijde van de Runningloop het gras welig tierde, terwijl aan de andere kant slechts hier en daar een spriet stond.

IV. Van het ene veld naar het andere

Wie dacht dat na de egalisatie in 1938 HSC'28 jaren vooruitkon met het nieuwe terrein, had het helemaal mis. Het werd een eindeloze affaire. 'Een gebed zonder einde'

noemde raadslid Piet Bogers het een keer in een raadsvergadering. 8)

In onderstaand hoofdstuk in kort bestek de problemen van 1938 tot 1988 rond terrein en verdere accommodatie.

Het terrein aan 'het Kokkebaantje' was in 1938 netjes opgeknapt, maar het bleef een probleemterrein, want door de vele kale plekken en de molshopen was het vaak bijna onbespeelbaar. In de oorlog gingen de Duitsers er zelfs toe over om 'vliegerpalen' weg te zetten. Palen die het parachutisten onmogelijk moesten maken om op het veld te landen. Het was dan ook niet zo verwonderlijk dat het bestuur van HSC in de vergadering van 15 maart 1948 voorstelde om een verzoek in te dienen om op kosten van de gemeente het veld te laten verbeteren. 9)

Op 15 juni gaat een brief uit naar de gemeente waar gewezen wordt op de 'deplorabele' toestand waarin het terrein verkeert. Het veld moet eigenlijk geëgaliseerd worden en opnieuw worden ingezaaid. 10)

ZWARTKIJKERS.

In die tijd moet het publiek ook al gratis wedstrijden hebben willen bekijken, want het bestuur schrijft verder:

"...dat voor eene degelijke afrastering het terrein door middel van beplanting met ligustrum wordt afgebakend, opdat daardoor geen toeschouwers de wedstrijden onbetaald kunnen volgen, wat ook voor de gemeente een belangrijk geldelijk voordeel beteekent in verband met de stedelijke belasting."

Aangedragen wordt verder dat de sloot naast het veld gereinigd moet worden en dat de vereniging dit zelf niet kan betalen. Het antwoord van de gemeente laat niet lang op zich wachten. Op 18 juni 1948 laat gemeentesecretaris J. Verpaalen weten dat er een volledig exploitatieverslag moet komen. En hij wijst er de vereniging op dat het terrein ongeveer 10 jaar geleden al door de gemeente is geëgaliseerd. Waarschijnlijk is er niet veel van terecht gekomen, want op 11 augustus 1950 worden ploegen van leden gevormd om het veld te egaliseren. De secretaris notuleert daarom:

"Het terrein is op het ogenblik in zeer slechte staat en

moet worden opgeknapt. Dit zal voorlopig onderling door werkwilligen worden gedaan, en in het najaar door de Heide Maatschappij prima worden afgewerkt. Voor de voorlopige werkzaamheden onder leiding van C. Bartelen geven verschillende leden zich op."

KLEEDLOKAAL.

Ook de afrastering liet te wensen over en toen iemand op het idee kwam om aan één zijde prikkeldraad te zetten, kostte dat weer de nodige ballen. Omdat op het terrein geen kleedgelegenheid was, moesten de spelers zich omkleeden in het clublokaal. Dat was op zich niet zo'n probleem, tot de KNVB besloot dat elke vereniging die in de competitie uitkwam de beschikking moest hebben over kleedgelegenheid op het terrein. Geldgebrek noopte de vereniging om uitstel te vragen. Dat werd gegeven, maar slechts voor een jaar. Gelukkig bracht kastelein Piet Bartels hulp in de nood. Bij Van der Meijden in Tilburg werd een betonnen gebouwtje betrokken. Over rente en aflossing werd niet gesproken, maar wel bleef het gebouwtje eigendom van Bartels. Het gebouwtje werd gekocht als noodoplossing, maar die oplossing duurde wel bijna 18 jaar!

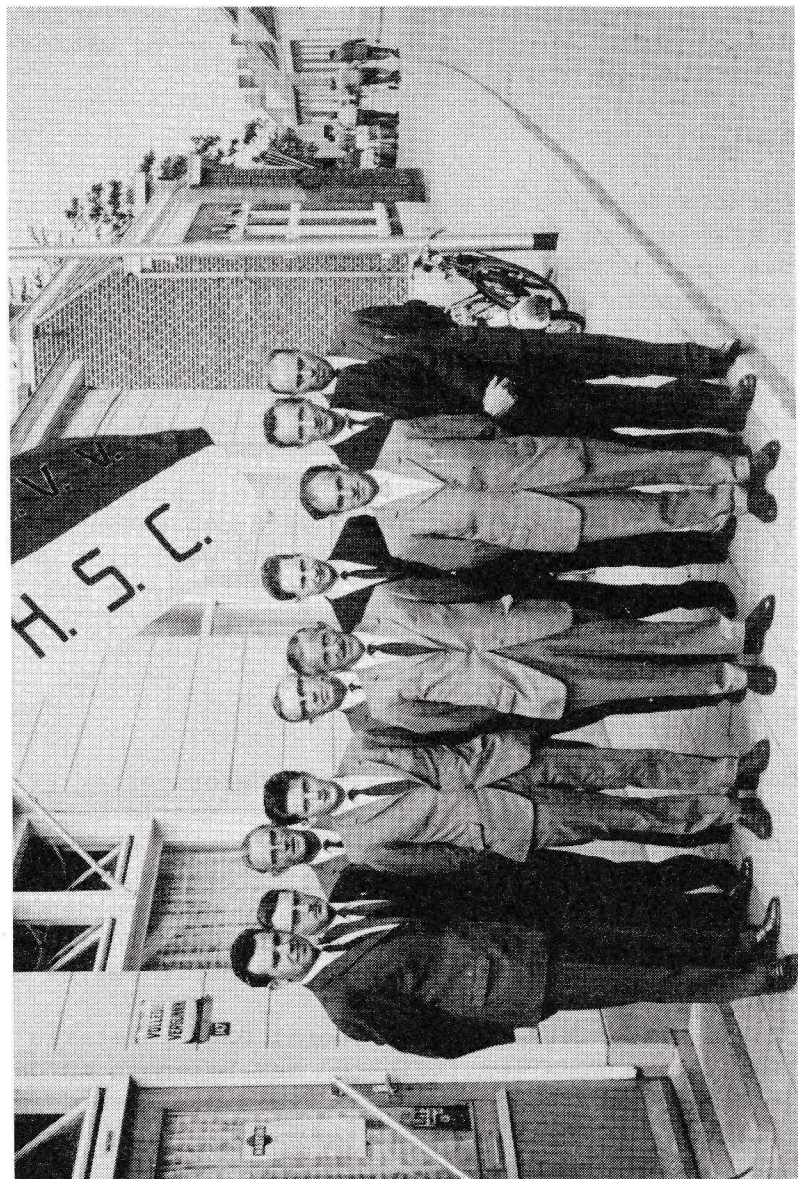
SPORTPARK.

Direct na de Tweede Wereldoorlog al had burgemeester Fr. Hoebens het plan opgevat om tussen Wouw en Heerle een groot sportcomplex aan te leggen met onder meer een zwembad. In een raadsvergadering worden de uitbreidingsplannen ter tafel gebracht en daarbij komen ook de sportvelden en het zwembad aan de orde. Het complex moet komen te liggen waar nu het Cluzona-veld ligt en Wouw en Heerle zullen er samen gebruik van moeten maken. 11)

Van die fusie kwam niets terecht. Vooral HSC-secretaris Jan Pellis liet in Wouw een 'keihard' nee horen en op de jaarvergadering van 14 augustus 1951 wezen de leden deze plannen af.

OPKNAPBEURT.

In 1951 stelt de Ned. Heidemaatschappij een begroting op

Het bestuur van HSC uit 1968. v.l.n.r.: L. Buermans, kapelaan P. van Bilzen, J. v. Eekelen, J. Vroegrijk, P. Stroop, M. van der Heijden, P. Bogers, P. Bastiaanse, A. van Eekelen, J. Paeschen.

4

voor de verbetering van het sportterrein in Heerle. 12) Uit de besprekingen in de raad blijkt dat na het opknappen van het veld voor de vereniging f 1500,-- aan kosten blijven. Na discussie gaat de raad ermee akkoord dat HSC jaarlijks 50 gulden krijgt, gedurende 10 jaar. Als HSC er niet in slaagt het restant van het geld bijeen te krijgen, maar er wel voor zorgt dat het veld en de uitrusting aan de KNVB-eisen voldoen, dan wil de raad de kosten bij wijze van geldlening verstrekken. Er wordt dat seizoen in elk geval iets aan het veld gedaan, want in een subsidieaanvraag over het seizoen 1951/1952 meldt de secretaris dat de terreinverbetering een bedrag van f 248,33 heeft gekost.

PANIEK.

In 1971 gaat het goed mis. HSC'28 zit zonder speelveld. Op 28 januari van dat jaar meldt dagblad De Stem nog dat er een krediet van 137.067 gulden uitgetrokken zal worden voor de aanleg van een nieuw sportveld in het bestemmingsplan Heerle-Noord. In juni van dat jaar ploegt eigenaar A. van Heijst echter het voetbalveld om en neemt het terug in gebruik als landbouwgrond. Dat loopt op tot een kwestie waarin het hele dorp betrokken wordt. Drie jaar tevoren had Van Heijst al aan HSC laten weten dat hij het veld weer in gebruik wilde nemen als landbouwgrond. Dagblad De Stem schrijft op 23 juni 1971 onder de kop: 'Voetbalveld van HSC'28 wordt gebruikt voor de landbouw' onder meer: *HSC-terreineigenaar Van Heyst - op het ogenblik middelpunt van allerlei dorpsroddels - zegt dat zowel de voetbalvereniging als de gemeente in gebreke zijn gebleven en dat hemzelf geen enkele blaam treft. Hij heeft zich zelfs bereid verklaard HSC een oefenhoek ter beschikking te stellen als er geen uitzicht meer is. Wel moet hem van het hart, dat hij het sportbeleid van de gemeente Wouw wat 'raar' vindt. In Wouw komt wel een tennispark voor een vereniging die niet eens bestaat, terwijl in Heerle geen sportterrein wordt aangelegd voor een vereniging die 43 jaar bestaat."*

NOODOPLOSSING.

Gelukkig wordt er een oplossing gevonden voor het pro-

bleem. In 'den Draai' heeft Rie Dekkers een weiland liggen en dat kan als voorlopig veld gebruikt worden. Dit veld moest als noodoplossing dienen omdat er een nieuw veld aan zat te komen. De HSC-leden moesten zelf goals zetten, het veld afbakenen en afwerken. HSC hoopte inmiddels maar dat de KNVB dit noodveld goed zou keuren omdat na dit overbruggingsjaar het leed geleden zou zijn. De Stem van 16 juni 1971 meldt hierover:

"De vereniging heeft goede hoop dat het veld, dat maar één jaar gebruikt hoeft te worden goedgekeurd zal worden. Bij een dergelijk noodveld worden alleen de maten van het veld streng genomen. De gesteldheid van de grasmat mag dan nog wel iets te wensen overlaten, terwijl de kleedgelegenheid niet superieur hoeft te zijn."

Die kleedgelegenheid bleek later helemaal niets voor te stellen, want HSC'28 wist beslag te leggen op een oude bus. Die had heel wat te verduren, want behalve zo nu en dan een flinke opdoffer door een verdwaalde bal, sloopte de Herelse jeugd al wat los en vast zat van dit 'rijdend' kleedlokaal. Na enkele maanden keurde de KNVB prompt de zaak af. Voor het eerste elftal werd na moeizaam onderhandelen toch een oplossing gevonden. Zij zouden voortaan in Wouw op het Cluzona-terrein de wedstrijden spelen. In 1973 werd ook het veld van Dekkers omgeploegd en bijna zag het er naaruit dat HSC gedoemd was om te verdwijnen. De trainingen moesten zelfs op het handbalveld achter de kerk worden gehouden.

NIEUW VELD.

'Als de nood het hoogst is, is de redding nabij', zegt het spreekwoord; zo ook in Heerle. Op zondag 26 augustus kon eindelijk het nieuwe veld bij De Schalm in gebruik worden genomen. Met een wedstrijd tegen de RBC-veteranen uit Roosendaal werd het veld officieel in gebruik genomen. Burgemeester P. Sanders was daarvoor naar Heerle gekomen om de aftrap te verrichten. Die wedstrijd eindigde in een 3-2 overwinning voor HSC en burgemeester Sanders kon de club blij maken met een cadeautje in de vorm van de toezegging dat er verlichting zou komen. De kleedaccommodatie was meteen ook een stuk beter, want voortaan kon gebruik

4

gemaakt worden van de kleedruimten in het dorps huis. Nog even dreigt het mis te gaan. Als de gemeente HSC en de handbalvereniging het huurcontract voorlegt, kan men het niet eens worden over de huurprijs. Het loopt zelfs zo hoog op dat er gedreigd wordt met acties. Brabants Nieuwsblad van 8 december 1973 hierover:

"..Wanneer dit overleg geen resultaat oplevert voor de verenigingen zullen zij stappen ondernemen. Men denkt o.a. aan het bezetten van Wouw of het houden van een protestmars. Men denkt er in Heerle zelfs over om bij CRM aan te kloppen."

TWEEDE VELD.

Als het eerste veld in gebruik wordt genomen, is de accommodatie eigenlijk al weer te klein. Kort daarna wordt begonnen aan de plannen voor een tweede veld. Dat betekent meteen ook een strijd tussen de gemeente en G. en A. Boshouwers. De gemeente wil het tweede veld naast het eerste veld. De heren Boshouwers willen dat het er achter komt. De zaak loopt zelfs tot voor de Raad van State en de familie Boshouwers wint hier het pleidooi. Voor HSC is het echter wachten geblazen, terwijl men om het tweede veld zit te springen. Inmiddels is het dan al oktober 1982. In oktober 1983 ligt er een nieuw plan, maar ook daartegen maken G. en A. Boshouwers bezwaar omdat ze bepaalde garanties wensen. In een raadsvergadering in februari 1984 spreekt raadslid Piet Bogers van 'een gebed zonder einde'. In mei 1984 is het zover dat men een accord bereikt over de grond. En in augustus worden de plannen goedgekeurd. Er kan begonnen worden!

SLECHT GESTERNTE.

Het tweede Herelse veld blijkt onder een ongunstig gesternte tot stand te zijn gekomen, want op 31 juli 1986, maakt voorzitter L. Buermans in een artikel in Brabants Nieuwsblad gewag van het feit dat het nieuwe veld slecht is aangelegd. De kwaliteit van het gras is zodanig dat er voorlopig niet op gespeeld mag worden. Ook de openingsfeesten moeten uitgesteld worden en het wordt 13 september

1987 voor het veld daadwerkelijk in gebruik genomen kan worden. Wethouder H. Hellegers verricht daartoe de aftrap bij de wedstrijd HSC-Wernhout. Blijft voor HSC dan nog een wens over: een eigen kantine. "De ruimte is er", zegt voorzitter L. Buermans in maart 1988 als de gemeente aan het bestuur van De Schalm het voorstel doet om de bar te verhuren aan HSC, zodat die een eigen 'kantine' heeft. "We denken echter aan een klein onderkomen zoals Rimboe in Wouwse Plantage dat heeft en zeker niet aan de bar-ruimte van De Schalm waar we een full-time mannetje in moeten zetten..."

V. Jubilea en feesten

Natuurlijk werd er bij de voetbalvereniging regelmatig ge-feest. Jubilea en andere feestelijkheden werden goed in de gaten gehouden, want Heerle is beslist niet wars van een feestje. In dit hoofdstuk in het kort een overzicht van deze feestelijke activiteiten.

Op 1 november 1938 bestond HSC 10 jaar. Noch in het notulenboek, noch in de krant is daarover iets te vinden. Mogelijk heeft men dit jubileum gewoon overgeslagen. Ook over het koperen jubileum wordt niets gemeld. Het 15-jarig bestaan, midden in de Tweede Wereldoorlog, kreeg echter wel de aandacht. Tijdens de algemene vergadering van 28 juli 1943 vroeg M. Groffen of er nog gefuifd wordt bij gelegenheid van het 15-jarig bestaan. De voorzitter zegt toe van wel. In de bestuursvergadering van 20 oktober wordt besloten om op 27 oktober een algemene vergadering uit te schrijven om het lustrum op 1 november voor te bereiden! Geen jarenlange voorbereidingen dus, maar slechts enkele dagen. In die vergadering wordt als feestdag vastgesteld de 17e november en in het feestcomité nemen zitting Jan Doggen, Jan Poppelaars, S. Stols en C. Hagenaars. Tijdens die vergadering wordt ook besloten dat er een H. Mis is voor alle leden van HSC en speciaal voor hen die buiten het vaderland verblijven. Uit het summiere verslag dat gemaakt is over de feestavond blijkt dat er een feestvergadering was, waarop de mening over bestuur werd gevraagd met aansluitend een maaltijd en een gezellig samenzijn tot half elf. Allemaal wat sobertjes, maar het was tenslotte oorlog.

BEVRIJDING.

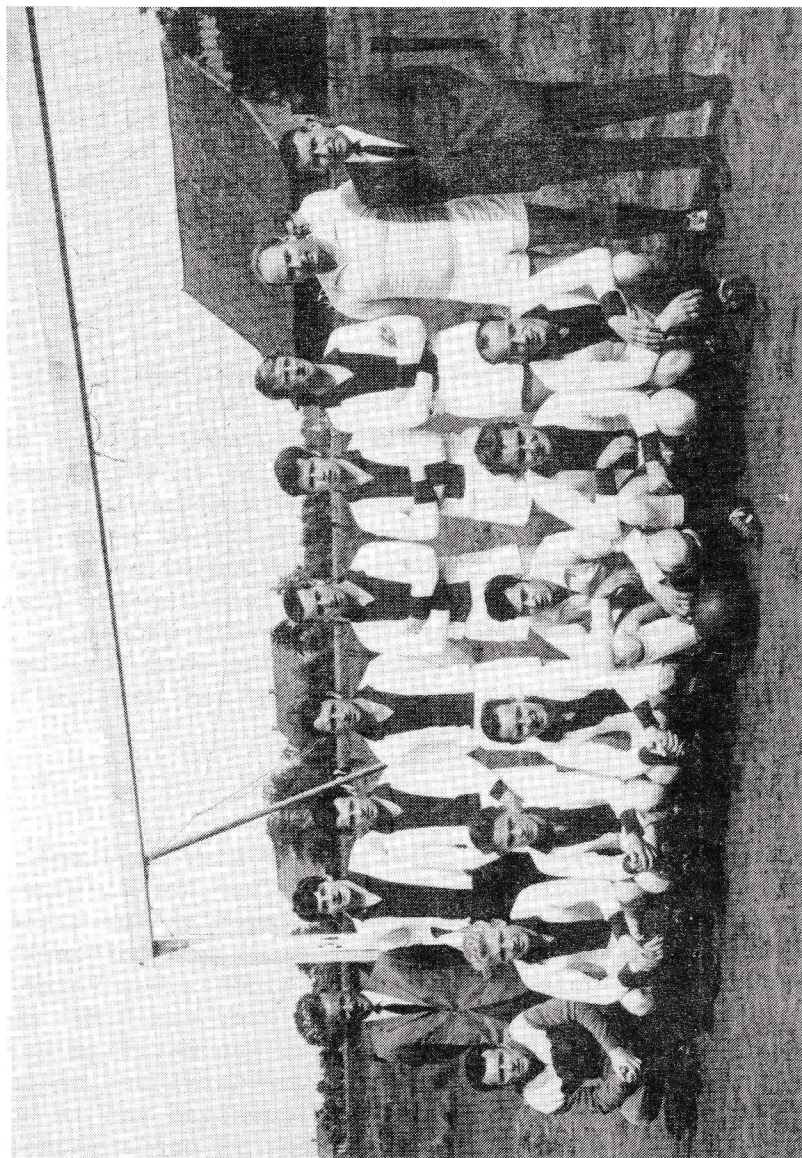
Na de bevrijding werd in de gemeente Wouw een grote optocht gehouden. Ook HSC was daarin vertegenwoordigd met een wagen van C. van Heijst. Op die wagen werd een decor gemaakt waarin een heilige man op zijn sterfbed door Eva wordt verleid, zodat hij nog juist voor zijn dood trouwt. 13) Op 29 juni 1945 is tevens ter gelegenheid van de bevrijding een balavond voor de leden van 18 jaar en ouder, de gewraakte balavond waarover kapelaan Dierickx zo moeilijk deed.

20 JAAR HSC.

In 1948 is het opnieuw feest in Heerle. HSC bestaat 20 jaar. Dat feest begint met een triduum. 14) Op donderdag is er een afzonderlijke bijeenkomst voor de junioren en de oudere spelers, zaterdag is er een algemene biecht en zondag 31 oktober de algemene H. Communie. Op 31 oktober begon de dag al vroeg met een H. Mis om zeven uur en daarna een gezamenlijk ontbijt met broodjes en koffie. Om twee uur vond de jubileumwedstrijd Zierikzee-HSC plaats waarvoor de aftrap door de burgemeester werd gedaan. (Waarschijnlijk dus HSC-Zierikzee!) De dag werd besloten met 's avonds om half acht een feestavond met een liedje, een praatje en een dansje. 15)

ZILVEREN FEEST.

Secretaris Van Ginderen was in zijn tijd niet zo uitgebreid met het notuleren. Bij de viering van het zilveren jubileum schrijft hij: "Zie hiernaast ingeplakt programma." Dat moet hij vergeten zijn, want het programma ontbreekt. Toch moet er flink gefeest zijn, want tijdens een vergadering op 16 september 1953 wordt gerept over een H. Mis om half negen, enkele jubileumwedstrijden, een maaltijd en een feestavond met muziek. Die jubileumwedstrijden bestonden volgens een artikel in Brabants Nieuwsblad van 14 november 1953 uit de 'derby' HSC I-Rimboe II en 's middags de wedstrijd HSC I-BSC I, waarbij de elftallen eerst op muziek van harmonie Juliana naar het veld worden gebracht.

Kampioen tijdens het 40-jarig bestaan. Staand: M. v.d. Heijden, J. Heijnen, P. v. Hassel, A. v. Hassel, A. Heijnen, A. de Backer, J. Roeken, G. Matthijsen, C. Machielsens. Zittend: D. van der Velden, T. Jaspers, J. Bierstekers, A. van Nuffel, A. Bastiaanse, G. Elst en A. van Bergen. Foto: coll. HSC.

VEERTIG JAAR.

Het dertigjarig bestaan wordt gevierd met een feestavond en het 35-jarig bestaan slaat het bestuur over wegens drukke werkzaamheden, maar in 1968 was het zover dat weer een feestelijke bijeenkomst werd gehouden in het kader van 40 jaar HSC. Er kwam zelfs een speciale uitgave van het dorpsblad Kruispunt, grotendeels gewijd aan het jubileum van de vereniging. Brabants Nieuwsblad van 10 oktober 1968 besteedde een uitgebreid artikel aan de jubilerende Heerlense (!) voetbalclub. Onder het kopje 'Cabaret' beschrijft de verslaggever het programma:

"De officiële feestelijkheden ter gelegenheid van het veertigjarig jubileum zijn op zaterdag 2 november. 's Morgens om negen uur draagt kapelaan P. van Bilzen een H. Mis op in de parochiekerk voor de leden en de overleden sportvrienden. In het clublokaal, café Belleter, wordt daarna de koffietafel gebruikt. De receptie is 's middag om drie uur in het clublokaal. In de avond wordt door het RK Volkstoneel uit Heerle een cabaretprogramma op de planken gebracht voor alle oud-leden. De avond tevoren hebben de leden en donateurs daarvan al kunnen genieten en 's zondagsavonds vindt een derde opvoering plaats voor de gehele Heerlese bevolking. Op zondag 3 november wordt op het sportterrein een huldigingswedstrijd gespeeld in competitieverband. Om vier uur betreden de veteranen de grasmat om nog eenmaal de oude glorie op te halen."

HSC IN 'T GOUD.

En in 1978 beleeft HSC'28 het gouden jubileum. Dat werd verdeeld over twee weekends. In het weekend van 28 oktober een reünie van oud-leden en een eucharistieviering en een week later het feest voor de leden met receptie. Tijdens dat eerste weekend werd 'kapper' Louis Raats gehuldigd omdat hij tevens 50 jaar lid van de vereniging was. De oud-leden boden de vereniging een nieuwe geluidsinstallatie voor op het veld aan. De jubileumwedstrijd HSC-GESTA eindigde in een 0-0 uitslag. 16)

Het tweede weekend bood voorzitter Klok van de KNVBafdeling Brabant HSC de bondsvlag aan. Die had de vereniging

eigenlijk moeten krijgen tijdens het 40-jarig bestaan, vandaar dat er een wimpel bij werd gedaan met de jaartallen 1928-1978. Louis Raats kreeg van burgemeester P. Sanders een oorkonde vanwege zijn gouden lidmaatschap van HSC en de vereniging ontving 15 shirts. Tenslotte werd Tinus van der Heijden gehuldigd vanwege zijn lange loopbaan bij HSC. Ook Leo van Ginderen die vanaf 1930 actief was kreeg, samen met Tinus, ze zilveren KNVB-speld. 17) En daarmee stopt de reeks van feestelijkheden. In 1988 krijgt die een vervolg met de viering van het 60-jarig bestaan.

VI. De jeugdafdeling van HSC

Toen in 1928 HSC werd opgericht was dat een vereniging die alleen bedoeld was voor oudere spelers. De jeugd, die in onze ideeën toch het fundament is waarop een sportvereniging rust, was toen nog niet gewenst. 'Die kleine snotjong 'rinneweren' 18) toch alles maar', was de gedachte ook in Heerle in die tijd.

Bij de oprichting werd bepaald dat men vanaf 15 jaar lid mocht zijn van HSC. (In het 16e levensjaar!) Dat was niet iets specifiek van HSC, want vele clubs hadden die regel en veel clubs zijn daar ook aan 'kapot' gegaan. De jeugd van Heerle liet zich echter niet onbetuigd en richtte zelf clubjes op. Dat bleek later ook het behoud van HSC. 19) Vier clubjes uit die tijd zijn ons nog bekend. Ze hadden allemaal een afgebakend terrein waar de 'leden' vandaan kwamen en natuurlijk hadden ze een 'echt veld'.

1. 'Klein Maar Dapper' (KMD), speelde op Heerle-Noord bij de Hazelaar. Eerst bij van Oers en later bij Toon Ernest naast het Planken Bos. Voor de tegenstanders heette de ploeg overigens 'Kak Mar Dun'.
2. 'Minerva' was de club uit Heerle-Zuid en deze ploeg speelde achter de Roskam op een wei van Jac. Schillemans.
3. 'Ojor' (Onze Jeugdige Oprichters) was de club van de Herelsehei, hun veld was een weiland van de gebroeders Iriks.
4. 'Geen Moed Verloren' (GMV) kwam uit Moerstraten en had - buiten de peeeëntijd - de laaddam naast de school ter beschikking. Daar speelden Riekus Augustijn en zijn

vrienden de nodige wedstrijden.

Niet alleen trainen en kleine wedstrijden speelden deze voetbaltroepen, maar er werden hele onderlinge competities en toernooien gehouden. Zuster Judoca van de bewaarschool maakte van zilverpapier zelf de bekertjes en daarmee leek het net echt. Zelfs trokken de troepen de regio in om tegen soortgelijke jeugdelftallen een wedstrijd te spelen. Mensen die zelf meegedaan hebben, herinneren zich waarschijnlijk nog de wedstrijden tegen DIA uit Steenbergen, SDOR uit Roosendaal en Olympia uit Bergen op Zoom. Deze ploeg speelde bij Nolleke Buys en fuseerde later samen met Mevo tot MOC.

JEUGDAFDELING.

Pas tijdens de Tweede Wereldoorlog kreeg HSC een echte jeugdafdeling. In de bestuursvergadering van 8 november 1942 meldt de secretaris in de notulen dat er 26 jongens voor de jeugd zijn aangenomen in de leeftijd van 12 tot 16 jaar. De contributie moest per maand worden afgedragen aan de kas van HSC en bedroeg 6 cent per week! Voor de allerkleinsten, tegenwoordig de pupillen, was in die tijd nog geen ruimte! 20)

De oprichting van de jeugdafdeling had echter een heel andere achtergrond dan de jongeren te kunnen laten voetballen. In de oorlog werden namelijk alle jeugdverenigingen zoals patronaat, verkenner, kajotters en jonge boeren verboden. Alleen de NSB en de voetbalclubs mochten nog een jeugdafdeling hebben. Kapelaan Pim Fröger zag de bui aankomen en kwam met het HSC-bestuur overeen de jeugd bij de voetbalvereniging onder te brengen. Hij leverde daarnaast de jeugdleiders (o.m. Mats Brockbernd), het kasgeld en het patronaat als clublokaal voor de jeugd. In 1943 speelde de jeugd voor het eerst in de competitie mee en dat betekent dat de jeugdafdeling dit jaar het 45-jarig bestaan viert.

MOEILIKHEDEN.

Natuurlijk waren er in die beginjaren de nodige moeilijkheden. Schoeisel en kleding waren in de jaren '42-'43 niet

te krijgen of op de bon. Reizen per fiets was riskant want je had goede kans dat die door de Duitsers of de landwachters werd afgepakt. Vandaar dat er in die tijd maar bij uitzondering wedstrijden waren. In het HSC-gouden jubileumboek wordt zo'n voorbeeld beschreven:

...waarvan ik me één toernooi nog heel goed kan herinneren nl. dat van S.C.O. in Oosterhout. We zijn toen te voet naar de statie in Roosendaal gegaan, daar in een veewagon en met de trein naar Breda, vervolgens de laatste 8 kilometer te voet naar Oosterhout. Daar hebben we twee wedstrijden gespeeld en zijn 's avonds op dezelfde manier teruggereisd. Moe voor een hele week!"

BLOEI.

Pas na de Tweede Wereldoorlog kwam het juniorenvoetbal goed op gang. De vereniging groeide gestaag en in het seizoen 1967/1968 komt er zelfs een eigen jeugdafdeling. Toch was de jeugd al door een diep dal gegaan, want in het jaarverslag 1965/1966 schrijft de secretaris:

"Met de jeugd is het beroerder gesteld. Gebrek aan discipline en aan een vaste leider hebben de prestaties zodanig doen dalen, dat het jaren geleden is dat onze jeugd zo laag geklasseerd is, mede door de veel te zware indeling. Het kwam zelfs zo ver dat Jeugd B zich uit de competitie moest terug trekken wegens gebrek aan spelers."

In de jaren tussen 1970 en nu lezen we in de notulen over jeugdtoernooien, kampioenschappen en vriendschappelijke wedstrijden. Het gaat goed met de jeugdafdeling al zijn er natuurlijk ook best nu en dan minder prettige zaken te melden.

VII. Voetbal - vreugde en ...verdriet

De bal is rond en kan soms vreemd rollen. Dat maakte HSC '28 in de loop van de jaren ook mee. Vreugde en verdriet liggen zeker in de voetbalsport dicht bij elkaar. Net dat ene puntje tekort komen voor promotie of om niet te degraderen. HSC ondervond het in de afgelopen 60 jaar allemaal aan den lijve.

HSC begon haar activiteiten in de 2e klasse van de West-

4
brabantse bond. Dat was in de seizoenen 1929/1930 en 1930/1931. Die jaren moeten als een voorselectie gezien worden. In de periode tussen 1931 en 1935 speelde de vereniging in de 2e en 3e klasse van de RK.Voetbalbond in het Bisdom Breda. Na de competitie 1934/1935 was er voor het eerst grote voetbalvreugde in Heerle. Het eerste kampioenschap was binnen en de ploeg promoveerde naar de eerste klasse van de RK bond. Het tweede elftal bleef in de derde klasse. Tot en met 1939 speelde de vereniging in die eerste klasse. Toen werd er een nieuwe indeling gemaakt en in het seizoen 1939/1940 speelde HSC in de derde klasse van de Interdio-cesane Voetbal Competitiebond (I.V.C.B.).

OORLOG.

Tijdens de competities van 1940 tot 1943 in de woelige oorlogsjaren was HSC ingedeeld in de 4e klasse van de NVB afdeling Zuid. De Duitsers verboden toen de katholieke en protestantse bonden en de KNVB mocht wel doorgaan, mits men het predikaat koninklijk liet vervallen. In de oorlogsjaren waren er toch nog wat resultaatjes. Zo promoveerde het tweede elftal in 1942 naar de tweede klasse en breidde zich datzelfde jaar het aantal spelers zo uit dat er een derde elftal gevormd kon worden. In 1943 zag het ernaar uit dat HSC opnieuw een kampioenschap binnen zou halen. Twee wedstrijden waren er tegen Halsteren nodig om de beslissing te brengen. Wedstrijden die legendarisch zijn geworden, maar HSC moest het onderspit delven. In de laatste oorlogsjaren was het er allemaal niet gemakkelijk-er op voor de voetballiefhebbers. In het gouden jubileumboek staat daarover te lezen:

"Door de oorlogssituatie is de competitie 1943/44 een nood-competitie. Zeeland is spergebied, auto's en bussen zijn in beslag genomen en de meeste terreinen 'Nur für Wehr-macht'. Het eerste speelt in de derde klasse, onder andere tegen de reserves van Dosko, Mevo, R.B.C., Alliance enz. Het tweede komt uit tegen DSS uit Wouw in de eerste klasse van de Brabantse bond. Door diezelfde oorlogstoestand kon de competitie 1944/45 niet doorgaan. Het terrein stond vol met 'vlieger-asperges' om het landen van parachutisten en vliegtuigen te voorkomen. Na de bevrijding werden een

paar wedstrijden gespeeld tegen Engelse soldaten om in 1945/46 weer te starten in de 4e klasse KNVB."

DEGRADATIE.

Tot en met de competitie 1955/56 bleef HSC'28 in de 4e klasse G. Dat was overigens ook aan toevalligheden te danken, want al voor het derde achtereenvolgende jaar stonden men toen onderaan. In 1953 behoeft niemand uit de 4e klasse te degraderen vanwege de watersnood: de ploeg uit Burgh had zich teruggetrokken. In 1954 werd het betaald voetbal ingevoerd en ook toen was er geen degradant, maar toen HSC ook het volgende seizoen weer op de laatste plaats eindigde was het vonnis getekend! Ondanks het verdriet was er dat jaar ook vreugde. Het tweede elftal werd kampioen. Dat kwam gedeeltelijk ook omdat men de degradatie van het eerste al lang tevoren aan zag komen. Het tweede elftal kon zodoende met een vaste ploeg spelen en tot een goed resultaat komen. Na promotiewedstrijden tegen Vosmeer kwam dit elftal in de 2e klasse Brabantse Bond. Die promotiewedstrijden waren nog wel aanleiding tot een laaiende ruzie met Sjaak en Tinus van der Heijden. Een ruzie die later weer werd bijgelegd en Tinus heeft nooit wrok gekoesterd, getuige het vele werk dat hij later voor HSC deed. HSC en Tinus van der Heijden vergroeyden tot één onlosmakelijk geheel.

NOGMAALS DEGRADATIE.

Ups en downs volgden elkaar op in de loop der jaren. In 1960 lukte het HSC zowaar bijna weer om terug te komen in de vierde klasse. De beslissingswedstrijd tegen NVS uit Nieuw-Vossemeer werd echter in Halsteren verloren. Daarna ging het snel bergafwaarts en in 1966 moest HSC nogmaals een stapje terugdoen: de tweede klasse onderafdeling. Het jubileum in 1968 heeft waarschijnlijk de HSC-spelers danig gemotiveerd. Men haalde alles 'uit de kast' en de ploeg van Christ Machielse kwam weer terug in de eerste klasse. Toch duurde de kampioensvreugde maar kort. Al het jaar daarop moest weer een stapje terug worden gedaan. Zat het feest de spelers misschien nog in de benen? HSC bleef

4

vechten voor beter resultaat. Keer op keer werd net de boot gemist. In 1978, juist in het jubileumjaar leidde de inspanningen van bestuur, spelers en trainers weer tot resultaat: terug naar de eerste klasse onderafdeling.

SPORTPLOEG.

De geschiedenis lijkt zich te herhalen, want weer was het verblijf daar van korte duur. In 1981 degradeerde HSC opnieuw en het zou tot het seizoen 1982 duren voor Cor Machielse de ploeg terug in de eerste klasse kon krijgen. In dat jaar werd de ploeg meteen uitgeroepen tot 'Sportploeg van het jaar' van de gemeente Wouw. Voorwaar geen gek resultaat. Tot op heden speelt HSC nog in die klasse.

VIII. Trainen geeft (soms) resultaat...!

Met trainen is soms wel wat te bereiken. Zo dacht men er bij HSC'28 al kort na de oprichting. Toch duurde het een aantal jaren voor men van het wekelijksse onderlinge partijtje 'baltrappen' kwam tot de serieuze training.

Kort voor de Tweede Wereldoorlog werd Ant. Heijnen als eerste trainer gecontracteerd, hij was toen tevens speler bij Alliance uit Roosendaal. Bij HSC moest hij tien trainingen verzorgen. Over de juiste dagen werd geen afspraak gemaakt bij contract, maar afgesproken werd dat hij opgetrommeld zou worden op het moment dat er geld in kas was om hem te betalen! De overige trainingen gebeurden onder leiding van de aanvoerders of eigen spelers. Het resultaat was vaak povertjes. Na de oorlog, in 1945 werd de heer De Bree de trainer, in 1946 opgevolgd door Piet Stroop, die op zijn beurt in 1947 plaats maakte voor J. van Sitterd. Hij moet enkele jaren gebleven zijn, want volgens het HSC-archief kwam pas in de periode 1952/1953 C. van Loon. 't Trainerslijstje vervolgt dan met Jos van Hal in 1953/1954 en H. Gerritsen in de periode 1954/1955. Geert van Nassau kwam in 1955 als trainer, waarna het trainershoofdstuk even in nevelen gehuld wordt, want in 1966 duikt speler-trainer Jos Sacharias pas op. In het seizoen 1966/1967 trainde Cor Machielse de selectie van HSC, maar na één seizoen hield hij het voor gezien en gaf

de training over aan zijn broer Christ Machielse. Deze bleef tot aan het eind van het seizoen 1971. Met hem beleefde HSC meteen wat hoogtepunten. In 1968 werd het 40-jarig bestaan gevierd en de club gaf zichzelf meteen een presentje in de vorm van een kampioenschap! De opvolger van Christ Machielse werd Jo van Loon die vier jaar vol maakte en begin 1975 vertrok bij de vereniging. Jan Bierstokers nam toen het heft in handen, maar hij werd zodanig door blessures geplaagd dat hij het seizoen niet eens vol kon maken en midden in de competitie 1975/1976 het heft in handen moest geven van Ko Nefs. Dat was weer zo'n man die hoogtepunten meemaakte met de Heerlese voetbalvereniging. In 1978 werd het gouden jubileum gevierd en de selectie 'gooide' er meteen weer een kampioenschap tegenaan. In 1979 kwam Cor Machielse als trainer bij de vereniging. Dat resulteerde in 1983 in een kampioenschap, waarna Machielse weer opstapte. Hij werd opgevolgd door P. van de Wildenberg. Die was niet alleen trainer, maar speelde tevens mee in het elftal. Onder zijn leiding werden enkele periode-titels binnengehaald, maar tot een kampioenstitel kwam hij niet. In 1987 kwam J. de Bont als trainer en die neemt tot op heden het spelersarsenaal onder handen.

IX. Herinneringen aan toen.

Als oud-leden over vroeger tijd vertellen worden steeds de leukste voorvallen opgehaald. Omdat die niet altijd in het historisch kader van dit verhaal in te passen waren, hier een greep uit de voorvallen die best aan de vergetelheid mogen worden ontruikt. 21)

Toen HSC voor het tweede jaar in de competitie uitkwam in het seizoen 1930/1931, speelde men in de tweede klasse. Dat jaar werd een drama. Men speelde onder meer tegen Paars-Wit op 'Kiek-in-de-pot' in Bergen op Zoom. Deze ploeg had HSC in Heerle flink de das omgedaan en op 'Heirul' zong iedereen: "Paars-Wit, Paars-Wit, dat is de grootste rotzooi die in Bergen zit". De uitwedstrijd tegen deze ploeg werd volgens de secretaris tot 3x toe afgelast. Aan dat afgelasten zat een luchtje, want wegens drie keer niet gekomen verloor HSC alle schaarse punten en kreeg zoveel boetes dat de club failliet ging. De schuld werd door

De bus van Flip Loos uit Wouw. Foto: coll. HSC

de bond berekend 'per kop' en voor f 1,98 per man was men er vanaf. Dat was wel 40 weken contributie! Gelukkig voor HSC kwam juist toen de Katholieke Bond en kon men met een schone lei beginnen, want voor betaling voelde niemand iets.

VERVOER.

Het vervoer naar uitwedstrijden is een verhaal apart. Tijdens de eerste twee competities werden de uitwedstrijden bezocht met de bus van Ph.Loos uit Wouw. Dat kwam vooral omdat de provinciale wegen belast waren en er een speciale fietskaart nodig was om daar op te komen. Zo kon men niet in Gastel, Kruisland, Dinteloord en Putte komen. Zo'n busrit kostte gemiddeld f 7,50 en voor de vereniging was dat een zware aderlating. De bus van Loos had een deur aan de achterkant. Behalve om in geval van nood snel uit te stappen, werd die deur ook voor andere dingen gebruikt, vooral als de spelers na de wedstrijd nog even de overwinning hadden gevierd in een plaatselijk café. Na 1930, toen Jan Buyk penningmeester was, ging men meer per fiets langs allerlei binnendoor-wegen. Uit de gouden-jubileum-gids de volgende story:

"Naar Lepelstraat ging men door 'Het Leeg' waar een houten bruggetje over de watergang bij Arjaan Buunks lag. Hij vroeg een dubbeltje tol en als je er overheen probeerde te glippen had je zijn hond aan je broek hangen."

VRACHTWAGENS.

Na de oorlog werden de reizen soms per vrachtwagen ondernomen. Het vrachtwagentje van Jan Pellis deed daartoe regelmatig dienst. De lagere elftallen maakten gebruik van de biggenwagen van Jan Nijssen of de bierwagen van Toon van Heijst. Het was primitief, maar wel erg gezellig achter in zo'n wagen. Zo gebeurde het ook dat tijdens een busreis naar Kruisland de chauffeur uit moest wijken voor een grote nachtspiegel die half op de weg stond. De bus belandde in de sloot en de spelers kwamen, met de schrik in de benen, veel te laat in Kruisland aan. De wedstrijd eindigde gelijk, maar voor HSC was dat onvoldoende om de

titel te grijpen dat seizoen.

VARKENSHAAR.

En dan nog het verhaal van de Witte Baeten die bij Virtus in Zevenbergen een 3-1 achterstand omhoog in een 3-4 voorsprong omdat hij zich woest had gemaakt op een paar supporters. Dat begon zo: 22)

"Toen we na de rust het veld weer opgingen, merkten een paar Virtus-supporters op: "Hou den dieje met dat varkenshaar goed in de gaten en de koek is gebakken". Duidelijk werd de haardos van 'd'n wiette Baeten' bedoeld. "Hoor je dat?", vroeg een medespeler hem. "Ik ben niet doof!", knorde hij. "Hedd'um nou in de gaoten?" riep hij naar de Virtus-supporters, toen hij zijn derde doelpunt gemaakt had en de stand 3-4 was geworden."

PIENE.

En in Goes was het zo mogelijk nog mooier. Hier speelde Piet van der Vliet, ook de Kitte genoemd, een hoofdrol. De wedstrijd ging tegen Robur uit Goes en de ploeg had een boom van een vent, ene Bram, als midvoor ingezet. Die stormde bij elke voorzet in en had geen enkel ontzag voor de keeper. Van der Vliet, die maar de helft van het gewicht en de lengte van Bram had, maakte daar op zijn manier een einde aan en 'lapte hem pootje'.

"Met een doffe klap plofte hij languit in de kleffe klei. Hij brulde van woede. De Kitte, beduusd van het effect, voelde ineens een paar prikken in zijn rug en een stem zei: "Moe jie us Bremmetje zo'n piene doen? Denk d'r om, anders krieg je mien an je broekie". Dat kwam uit de mond van een struise Zeeuwse die waarschijnlijk de moeder van Bram was. Nadat ze van het veld gewerkt was, nam 'us Bremmetje' de penalty en deed bal en keeper in het net belanden."

DOPING.

Kapelaan Van der Riet, de geestelijk adviseur die HSC net voor de oorlog had, was een felle. Hij moedigde de spelers

voor de wedstrijden aan en sprak ze toe zoals een trainer dat tegenwoordig nog doet. Dat gebeurde altijd in café van Zantvliet. Na een aantal oppeppers had de kapelaan zelf ook een oppeppertje nodig en kastelein Jan van Zantvliet gaf hem dat altijd in de vorm van enkele glazen bier, zodat hij later aan de Bameerweg op het veld de spelers met luide en gesmeerde stem opnieuw aan kon moedigen.

ZWARTKIJKERS.

We schreven elders in dit artikel al over zwartkijken bij HSC. Dat was bij het veld in de Bameer. Maar ook het huidige veld had en heeft daar last van. Om te voorkomen dat vanuit de barruimte van De Schalm gratis en voor niks de wedstrijd gevolgd kon worden, werd beplanting aangebracht. In de winter was dit hinderlijk, maar er viel doorheen te kijken. Zodra de lente aanbrak en in de zomer, was er weinig of niets van de wedstrijd te volgen. Tot op een zaterdagnacht de complete beplanting op wortelhoogte werd afgeknipt. Dit tot ontsteltenis van het HSC-bestuur, maar tot grote vreugde van de liefhebbers van een pilsje onder de wedstrijd. Van de dader(s) is nooit iets vernomen!

VOORVALLEN.

Tot slot een greep uit de vele voorvallen die spelers van HSC uit hun geheugen op wisten te diepen. Daarbij mag U gerust in Uw achterhoofd houden dat sommige van de 'sterke verhalen' later beslist aangedikt zijn, maar ze tekenen wel de sfeer van vriendschap en verbroedering die er bij HSC heerst.

In Achtmaal moesten de HSC-spelers zich altijd verkleden onder het toneel bij het clublokaal van de voetbalvereniging. Daar was tevens de opslag van drank. Na een moeilijke wedstrijd gebeurde het dat de spelers een pilsje pakten om de vermoeienissen weg te spoelen. En dat ene pilsje was zo lekker dat er meer volgden. Toen de spelers van Heerle 'eindelijk' omgekleed waren, was Achtmaal meteen ook enkele kratten bier 'armer'. Toch was men bij HSC zo sportief om de toegestuurde rekening zonder morren te betalen!

ETEN.

Na het verhaal over het drinken, komt ook het eten ter sprake. Bij De Heen stond eens een grote pan barstensvol gehaktballen gereed om te verkopen tijdens en na de wedstrijd. Toen HSC zich omgekleed had, was die verkoop niet meer nodig. 'Gehaktballen uitverkocht' stond er op het bordje dat buiten werd gehangen.

Een scheidsrechter die ooit in Heerle kwam fluiten, liet daar van schrik de helft van zijn outfit achter. Volgens de kastelein-annex speler had de man bijzonder slecht gefloten. Nu wilde het toeval dat de arbiter vertegenwoordiger in koelkasten was. De kastelein was zo boos dat hij de man liet weten af te zien van de aankoop van de koelkast waarover hij onlangs een afspraak had gemaakt. Ont-hutst over dat alles vertrok de man helemaal in de war, liet een deel van zijn kleding achter en kwam die nooit meer ophalen!

MUZIKALE KAMPIOENSNIJSLER.

Bijna kreeg HSC in 1977 muziek bij een dubbele kampioens-nijsler! Dat jaar konden zowel het eerste als het tweede elftal kampioen worden. HSC 2 moest om 12 uur voetballen. De teleurstelling na afloop was groot, want op een haar na miste men de titel. De stemming was beneden nul en om die een beetje op te vijzelen trok men naar 't clublokaal. Toen het eerste elftal ongeveer uitgespeeld was, ging de telefoon bij de kastelein en die riep dat er iemand van de voetbal aan de telefoon moest komen. Het was de harmonie-voorzitter die wilde weten of zijn vereniging vanwege een kampioenschap uit moest rukken. Een al enigszins benevelde speler van het tweede elftal vertelde de man met een dikke tong dat allebei de elftallen van HSC kampioen waren geworden. Niets was echter minder waar en een nuchter denkend HSC-bestuurslid kon gelukkig tijdig de muziekvereniging inlichten. Wel was het opvallend dat er die middag zoveel geüniformeerde harmonieleden door het dorp liepen!

ERUIT!

Hoewel uit het veld gestuurd worden niet leuk is en het de naam van de vereniging geen goed doet, wordt er later wel eens om gelachen. Zo hield Ad van Oefelen het in een wedstrijd eens welgeteld 20 seconden uit. Hij kwam als wisselspeler de wedstrijd in, meende dat hij de scheidsrechter in zijn optreden moest stimuleren en nog voor hij de bal had aangeraakt, mocht hij terug naar de reservebank. Nog bonter maakte het Toon van Bergen. Hij moest hemel en aarde bewegen om voor de wedstrijd al niet weggestuurd te worden. Hij merkte tegen de scheidsrechter op dat het voor slecht fluitende arbiters meestal een moeilijke tocht naar het clublokaal was. Dat nam deze man (terecht) niet en pas nadat Van Bergen met duizend excuses voor de dag was gekomen, mocht hij toch het veld in.

Wouw, juli 1988

R.Hermans.

NOTEN:

1. Opgenomen in het gouden jubileumboek van HSC.
2. Verenigingsnotulen lopend van 12-9-1935 tot 12-6-1961. Achter in het boek aantekeningen betreffende leden, donateurs en ereleden in de jaren 1935 en 1938.
3. Punt 9 van het huishoudelijk reglement van HSC van 12 september 1935.
4. Notulenboek HSC 1935/1961.
5. Notulen van de jaarvergadering van 5 juli 1945.
6. Alle gegevens met betrekking tot de egalisatie van het veld komen uit het gemeentearchief. GAW nieuw archief A 643.
7. Uitgegaan werd van een uurloon van f 0,24.!
8. Opmerking tijdens een raadsvergadering van februari 1984. Zie het verslag in Brabants Nieuwsblad van 15 februari 1984.
9. Notulenboek HSC - vergadering 15 maart 1948.
10. GAW-nieuw archief nr.A1.
11. Notulen raad Wouw - GAW-nieuw archief A 358 - d.d.30 december 1949.
12. Notulen raad Wouw - GAW-nieuw archief A 358 - d.d.27

41
februari 1951.

13. Nergens was terug te vinden wie die man geweest was of waar het idee voor deze wagen vandaan kwam.
14. Triduum is een godsdiensttoefening die over drie dagen wordt uitgespreid. In dit geval een voorbereidende mis voor junioren en senioren, op zaterdag de biecht en op zondag de communie.
15. Notulenboek HSC 1935-1961 - vergaderingen van 14 oktober en 31 oktober 1948.
16. Brabants Nieuwsblad van 30 oktober 1978.
17. Brabants Nieuwsblad van 6 november 1978 en Wouwse Krant van 15 november 1978.
18. Woord uit ons dialect dat ruïneren of kapotmaken betekent.
19. Uit het jubileumboek ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van HSC'28.
20. Notulenboek HSC'28 uit de periode 1935-1961. Bestuursvergadering van 8 november 1942.
21. Ontleend aan het HSC gouden jubileum-boek.
22. Ontleend aan het HSC gouden jubileum-boek.

Deze uitgave werd mede mogelijk
door financiële steun van de
Rabobank „Wouw - Kruisland”

